




ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ПОДКРЕПА НА ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО В ТУРИЗМА

	Възложител: НЧ „Братство 1869“
	Изпълнител: „Региоплан“ ЕООД
	Версия 1.0/03.09.2020 г.

Проектът е съфинансиран от Европейския съюз чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България - Сърбия 2014-2020 г.

<http://www.ipabc-bgrs.eu/>

Този план за действие е направен с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, CCI No 2014TC1615CB007. Съдържанието на плана е отговорност единствено на НЧ „Братство 1869“ гр. Кюстендил и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.



СЪДЪРЖАНИЕ

I.	ВЪВЕДЕНИЕ.....	3
II.	ЦЕЛ НА ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ	5
III.	МЕТОДИКА ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ.....	6
IV.	АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОУЧВАНЕТО НА ТУРИСТИЧЕСКИТЕ УСУГИ И ПРОДУКТИ.....	7
	1. SWOT и STEP анализ на туристическите услуги и продукти в трансграничния регион България-Сърбия	7
	2. Идентифицирани области с отношение към развитието на туризма с отчетена нужда от подобрение.....	12
V.	СИНТЕЗ НА ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ	16
	1. Основни предизвикателства и идентифицирани решения	16
	2. Област на действие 1 - Човешки ресурси.....	17
	3. Област на действие 2 - Маркетинг и реклама	18
	4. Област на действие 3 - Предприемачески инициативи	19
VI.	ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ПОДКРЕПА НА ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО В ТУРИЗМА.....	20

<http://www.ipacbc-bgrs.eu/>

Този план за действие е направен с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, CCI No 2014TC16I5CB007. Съдържанието на плана е отговорност единствено на НЧ „Братство 1869” гр. Кюстендил и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.

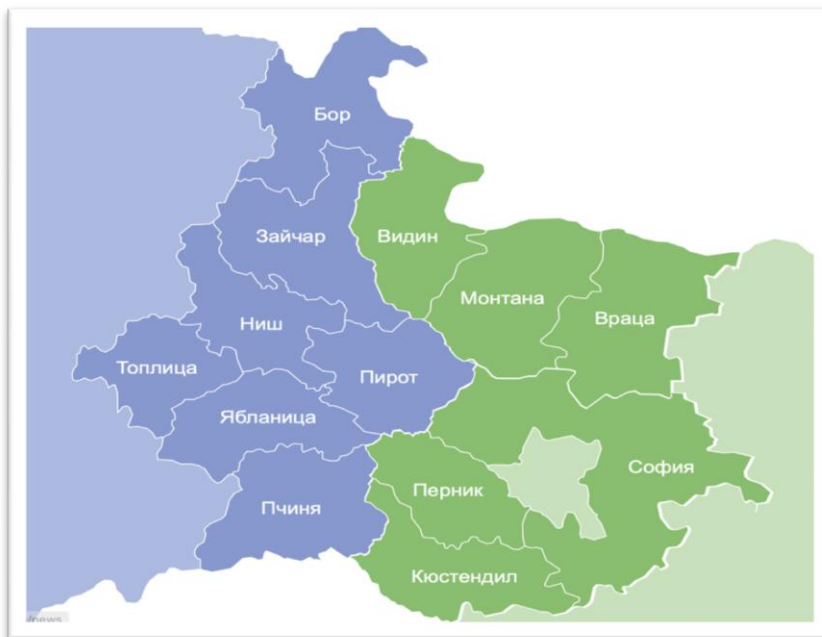


I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият План за действие е изготвен в рамките на проект “Укрепване на туристическото предприемачество и насърчаване на услугите - СТЪПКИ” (Strengthening Tourist Entrepreneurship and Promotion of Services - STEPS) по Приоритетна ос 1 “Туризм”, Специфична цел 1.3. - “Хора за хора и работа в мрежи”. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Програма Interreg - ИПП за трансгранично сътрудничество България - Сърбия, финансирана от Европейския Съюз (ЕС), чрез Инструмента за предприсъединителна помощ (ИПП) и съфинансирана от Р. България и Р. Сърбия.

Териториалният обхват на Програма Interreg - ИПП за трансгранично сътрудничество България-Сърбия покрива шест административни области (NUTS 3) от Р. България - Видин, Монтана, Враца, Перник, Кюстендил и Софийска и седем окръга (NUTS 3) от Р. Сърбия - Борски, Зайчарски, Нишки, Пиротски, Топлишки, Ябланишки и Пчиня.

Фигура 1 Обхват на допустимата територия за подпомагане по програма Interreg - ИПП за трансгранично сътрудничество България - Сърбия



Източник: <http://www.ipacbc-bgrs.eu/bg/regions-map>

<http://www.ipacbc-bgrs.eu/>

Този план за действие е направен с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, ССИ No 2014ТС16I5СВ007. Съдържанието на плана е отговорност единствено на НЧ „Братство 1869” гр. Кюстендил и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.



▪ **Обща информация за проекта:**

→ ОБЩА ЦЕЛ НА ПРОЕКТА STEPS:
<ul style="list-style-type: none">○ <i>Повишаване качеството на туристическите продукти и услуги в трансграничния регион и развитие на нови такива чрез повишаване на квалификацията и стимулиране на предприемачеството сред младите хора</i>
→ ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТА:
<ul style="list-style-type: none">○ Проучване на нуждите и предизвикателствата в турист. сектор по отношение на човешките ресурси, качеството на услугите и предприемаческите инициативи○ Обучение на млади предприемачи в туризма○ Онлайн STEPS платформа за активни инициативи и консултации за стартиращи в туристическия сектор○ Формализиране на 1 мрежа от предприемачи в туризма

<http://www.ipacbc-bgrs.eu/>

Този план за действие е направен с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, CCI No 2014TC16I5CB007. Съдържанието на плана е отговорност единствено на НЧ „Братство 1869” гр. Кюстендил и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.



II. ЦЕЛ НА ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ

Целта на Плана за действие е идентифициране на конкретни мерки за подкрепа на предприемачеството в туристическия сектор в трансграничния регион на базата на повишаване на квалификацията и уменията, насърчаване на предприемаческото мислене, подобряване на образователната, бизнес и правна среда, работата на ключовите страни в този процес, както и въвеждането на измерими показатели, чието изпълнение да бъде следено и оценявано. Планът за действие представлява и най-големият принос за постигане на предвидените цели и резултати по проект СТЪПКИ.

<http://www.ipacbc-bgrs.eu/>

Този план за действие е направен с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, ССИ No 2014ТС1615СВ007. Съдържанието на плана е отговорност единствено на НЧ „Братство 1869” гр. Кюстендил и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.



III. МЕТОДИКА ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ

Планът за действие е изготвен на базата на анализа на резултатите от извършеното Проучване „Възможности и предизвикателства пред осигуряването на качествени туристически услуги и продукти в трансграничния регион България-Сърбия“, което представлява Дейност 1 по проект СТЪПКИ. Целта на проучването беше извършването на преглед, анализ и заключение относно нивото на услугите и продуктите в изследваната територия по отношение на туристическия сектор, както и предлагането на подобрения, фокусирани върху квалификацията на персонала в туристическия сектор, маркетинга и рекламата, предприемаческите инициативи.

Предварителният проект на Плана е представен на 3 съвместни фокус-групи, проведени в гр. Видин на 24.08.2020 г., гр. Кюстендил на 26.08.2020 г. и по ZOOM за гр. Пирот на 28.08.2020 г. с участието на заинтересованите, ключовите и компетентните страни в процеса като представители на местната власт, неправителствени организации, работещи в сферата на туризма, хотелиери, ресторантьори и други организации, предоставящи туристически услуги. Заключениета и коментарите в резултат на проведените фокус-групи са отразени в настоящия окончателен вариант на Плана за действие.

<http://www.ipacbc-bgrs.eu/>

Този план за действие е направен с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, CCI No 2014TC16I5CB007. Съдържанието на плана е отговорност единствено на НЧ „Братство 1869“ гр. Кюстендил и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.



IV. АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОУЧВАНЕТО НА ТУРИСТИЧЕСКИТЕ УСУГИ И ПРОДУКТИ

1. SWOT и STEP анализ на туристическите услуги и продукти в трансграничния регион България-Сърбия

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<p>- <u>Данни с фокус върху туристическия сектор</u></p> <p>- Ръст в стойностите на показателите, характеризиращи дейността на сектор Туризм в 3 от общо 6-те области от българската територия на ТГС региона.</p> <p>- Ръст в стойностите на показателите, характеризиращи развитието на туризма в и Южна и Източна Сърбия.</p>	<p>- <u>Данни с фокус върху туристическия сектор</u></p> <p>- Ясно очертани две групи области в българската част на ТГС региона:<ul style="list-style-type: none">○ Първа, с водещо значение в развитието на туризма;○ Втора, с незначителен дял в структурата на показателите, характеризиращи дейността на местата за настаняване.</p> <p>- Липса на статистическа информация за развитието на туризма по окръзи от ТГС региона.</p>
<p>- <u>Потенциал за развитие на различни видове туризъм - обекти и забележителности</u></p> <p>- Отлични възможности за развитие на различни традиционни и алтернативни видове туризъм в целия трансграничен регион;</p> <p>- Природно-ресурсен потенциал, благоприятстващ развитието на природния (познавателен) туризъм;</p> <p>- Богато културно-историческо наследство, създаващо отлични възможности за развитие на културно-исторически и културно-събитийен туризъм;</p>	<p>- <u>Потенциал за развитие на различни видове туризъм - обекти и забележителности</u></p> <p>- Неоползотворен в достатъчна степен потенциал за развитие на туризма в целевата територия по проекта;</p> <p>- Преобладаваща сезонност на туристическия сектор;</p> <p>- Специализиране на отделните територии в развитието най-вече на един вид туризъм, за който притежават най-голям потенциал - липса на достатъчна диверсификация на туристическото</p>

<http://www.ipacbc-bgrs.eu/>

Този план за действие е направен с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, ССИ No 2014ТС16I5СВ007. Съдържанието на плана е отговорност единствено на НЧ „Братство 1869” гр. Кюстендил и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.



СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<ul style="list-style-type: none">- Наличие на ресурси за развитие на планински (зимен и летен), селски, балнеоложки, пешеходен и др. видове туризъм.	предлагане.
<ul style="list-style-type: none">- <u>Инфраструктура с отношение към развитието на туризма, туристическото обслужване, продукти и услуги</u>	<ul style="list-style-type: none">- <u>Инфраструктура с отношение към развитието на туризма, туристическото обслужване, продукти и услуги</u>
<ul style="list-style-type: none">- Реализирани множество проекти за повишаване качеството на туристическите услуги и продукти:<ul style="list-style-type: none">○ реконструкция и реставрация на значими туристически обекти и забележителности;○ подобрени количествени и качествени параметри на инфраструктурата с отношение към туристическото обслужване;○ разработени туристически продукти / оферти, предлагащи възможности за практикуване на повече от един вид туризъм в повече от една община/ област/ регион от целевата територия (вкл. на трансгранично ниво);○ проведени обучения в областта на туризма с цел повишаване квалификацията на работната сила и подобряване нивото на туристическото обслужване.	<ul style="list-style-type: none">- Влияние на редица фактори, оказващи задържащ / неблагоприятен ефект върху развитието на туризма и възможностите за оптимално оползотворяване на туристическия потенциал:<ul style="list-style-type: none">○ наличие на обекти, представляващи туристически интерес, които към момента не са достъпни за туристически посещения;○ наличие на територии с туристически потенциал, които не разполагат с нужната инфраструктура, отговаряща на нуждите и потребностите на туристите (настаняване, достъп до обектите, анимации);○ недостатъчна квалификация на работната сила в някои територии, в които туризмът е по-слабо развит, но е налице потенциал за развитие.

<http://www.ipacbc-bgrs.eu/>

Този план за действие е направен с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, ССИ No 2014ТС1615СВ007. Съдържанието на плана е отговорност единствено на НЧ „Братство 1869” гр. Кюстендил и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.



ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
<p>- <u>Данни с фокус върху туристическия сектор</u></p> <p>- Създаване на условия за минимизиране влиянието на неблагоприятните последици от натрупаните различия в развитието на туризма в отделните общини / области / региони в целевата територия.</p>	<p>- <u>Данни с фокус върху туристическия сектор</u></p> <p>- Задълбочаване на различията в степента на развитие на туристическия сектор между отделните области в Р. България, както и между българската и сръбската територия на ТГС региона;</p> <p>- Влошаване на стойностите на основните икономически показатели, характеризиращи развитието на туризма.</p>
<p>- <u>Потенциал за развитие на различни видове туризъм - обекти и забележителности</u></p> <p>- Повишаване информираността и познанието на туристите за възможностите за практикуване на различни видове туризъм;</p> <p>- Изпълнение на приоритетни дейности на трансгранично ниво за повишаване общата атрактивност на трансграничния регион България-Сърбия.</p>	<p>- <u>Потенциал за развитие на различни видове туризъм - обекти и забележителности</u></p> <p>- Непълно усвояване на възможността за ускоряване на икономическото развитие, произтичаща от потенциала за развитие на различни традиционни и алтернативни видове туризъм.</p>
<p>- <u>Инфраструктура с отношение към развитието на туризма, туристическото обслужване, продукти и услуги</u></p> <p>- Повишаване качеството на туристическото обслужване и удовлетвореността на туристите от техния престой чрез инвестиции в областта на туристическата инфраструктура, квалификацията на работната сила, предприемаческите инициативи сред различни групи заинтересовани страни и др. ключови области за туристическото развитие.</p>	<p>- <u>Инфраструктура с отношение към развитието на туризма, туристическото обслужване, продукти и услуги</u></p> <p>- Недостатъчна координация между различните групи заинтересовани страни в изпълнението на общоприетия приоритет за оптимално оползотворяване на туристическия потенциал на територията.</p>

<http://www.ipacbc-bgrs.eu/>

Този план за действие е направен с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, ССІ No 2014ТС16І5СВ007. Съдържанието на плана е отговорност единствено на НЧ „Братство 1869” гр. Кюстендил и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.



ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
- Разнообразяване на туристическото предлагане и повишаване на общата атрактивност на територията.	

СТЕП АНАЛИЗ	
<u>ПОЛИТИЧЕСКИ ФАКТОРИ</u>	<u>ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОРИ</u>
- Съвместни трансгранични инициативи между България и Сърбия в ключови области на развитието;	- Нисък темп на икономически растеж на дейностите в областта на туризма;
- Целенасочена политика на различни териториални нива (местно - общини, национално) в областта на туризма;	- Стабилно ниво на трудова заетост в областта на предоставянето на туристически услуги и продукти;
- Нормативните актове в двете страни, отнасящи се до: <ul style="list-style-type: none">○ културното наследство;○ опазване на околната среда;○ биологичното разнообразие;○ защитените територии;○ опазване на дивеча;○ рибарството и аквакултурите;○ водите.	- Относително ниско ниво на развитие на предприемачеството и бизнес средата;
- Достъп до информация - различни средства за информиране на туристите за налични ресурси, основни и допълнителни туристически услуги чрез местни, регионални, национални медии.	- Относително нисък размер на разполагаемия доход на местните жители и гости на територията.
<u>СОЦИАЛНО-КУЛТУРНИ ФАКТОРИ</u>	<u>ТЕХНОЛОГИЧНИ ФАКТОРИ</u>
- Отношение на посетителите към туристическите ресурси;	- Ниско ниво на иновациите и технологичното развитие (в контекста на тяхната приложимост в разработването и предлагането на туристически продукти и услуги);

<http://www.ipacbc-bgrs.eu/>

Този план за действие е направен с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, CCI No 2014TC16I5CB007. Съдържанието на плана е отговорност единствено на НЧ „Братство 1869” гр. Кюстендил и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.



СТЕП АНАЛИЗ

- Отношение на човешките ресурси към заеманата от тях длъжност и към изпълнението на работните им задължения;	- Незначителни разходи за провеждането на изследвания и проучвания в областта на разглежданата проблематика;
- Изисквания за качеството на предлаганите туристически продукти и услуги - удовлетвореност на туристите от обслужването;	- Налице е използване на интернет и развитие на мобилни приложения - приложимост при предлагането и търсенето на туристически продукти и услуги.
- Култура на спестяване на населението - нагласа на местните жители/гости за какво да похарчат спестените от тях финансови средства;	
- Начин на живот и потребителски навици;	
- Отношение към естествени и екологично чисти продукти;	
- Демографски параметри.	

<http://www.ipabc-bgrs.eu/>

Този план за действие е направен с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, ССІ No 2014ТС16І5СВ007. Съдържанието на плана е отговорност единствено на НЧ „Братство 1869” гр. Кюстендил и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.



2. Идентифицирани области с отношение към развитието на туризма с отчетена нужда от подобрене

Идентифицираните направления с отчетена нужда от подобряване в областта на туризма са:

▪ Човешки ресурси

Акцент: Повишаване квалификацията на работната сила в туристическия сектор.

Работната сила следва да се разглежда в ролята на ключов фактор в процеса на оползотворяване потенциала за туристическо развитие на дадена територия. Качеството на туристическото обслужване оказва пряко влияние върху имиджа на съответната територия като туристическа дестинация.

В резултат от извършения анализ на туристическото обслужване и продукти в трансграничния регион България-Сърбия, можем да заключим, че човешките ресурси са сред основните фактори, оказващи задържащ ефект върху развитието на туризма в някои по-слабо популярни територии, в които секторът е по-слабо развит.

Квалификацията на персонала (пряко свързана с отношението към туристите, с възможността за предоставяне на туристически услуги, атракции, анимации и др.), е от ключово значение за степента на удовлетвореност на туристите от техния престой.

По отношение на направлението се отчита необходимост от предприемане на целенасочени дейности за повишаване квалификацията на обслужващия персонал и подобряване на управленските умения на мениджърския персонал в целевата територия. Тази препоръка следва да се изпълнява на териториален принцип, отчитащ степента на развитие на туристическия сектор:

- Усъвършенстване на уменията на работната сила в територии, които заемат водещи позиции в развитието на туризма;
- Подобряване (развитие) на уменията на човешките ресурси в територии, отличаващи се с потенциал за развитие на туризма, който към момента на анализа може да се оцени като недостатъчно оползотворен.

<http://www.ipacbc-bgrs.eu/>

Този план за действие е направен с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, CCI No 2014TC16I5CB007. Съдържанието на плана е отговорност единствено на НЧ „Братство 1869” гр. Кюстендил и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.



▪ **Маркетинг и реклама**

Акцент: Повишаване на информираността и познанието на туристите относно възможностите за практикуване на различни видове туризъм, предлаганите услуги, атракции и анимации за туристите.

Наличието на туристически ресурси (обекти и забележителности), благоприятстващи развитието на даден вид туризъм, само по себе си не гарантира туристически интерес и осъществяване на туристически посещения в територията. От тази гледна точка, дейностите по маркетинг и реклама в областта на туризма заемат ключово място в стремежа към създаване на условия за оптимално оползотворяване на туристическия потенциал на целевата територия. Предложените дейности по промотиране на туристическото предлагане в трансграничния регион България-Сърбия са насочени към предоставяне на пълна, актуална и навременна важна туристическа информация, относно:

- Разработени туристически продукти (оферти и пакети) за практикуване на един или повече видове туризъм на територията на една или повече общини/области/региони (вкл. на трансгранично ниво)

Това направление има пряко отношение към диверсифицирането на туристическото предлагане; върху възможностите за практикуване на даден приоритетен за територията вид туризъм в комбинация с не толкова популярни видове туризъм; комбиниране посещенията на водеща туристическа дестинация с посещение на територия, която се отличава с не толкова добре развит туризъм, но в която е налице потенциал за развитие.

- Предлаганите туристически услуги, анимации и атракции

Наличието на такава информация е от особена важност за удовлетвореността на туристите от техния престой и за общата атрактивност на територията. Препоръката се състои в необходимостта от предоставяне на информацията относно наличните основни и допълнителни услуги, свързани с туризма, напр.:

- допълнителни услуги, предлагани от местата за настаняване и местата за хранене и развлечения;
- възможности за провеждане на допълнителни екскурзии в посещаваната територия;

<http://www.ipacbc-bgrs.eu/>

Този план за действие е направен с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, CCI No 2014TC16I5CB007. Съдържанието на плана е отговорност единствено на НЧ „Братство 1869” гр. Кюстендил и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.



- информация за нематериалното културно наследство на територията - местни храни и напитки, занаяти, местни производства, културни събития и др.;
- възможности за наемане на гид/екскурзовод;
- възможности за наемане на превозни средства;
- информация за всяка друга типична за територията услуга, която има отношение към туристическото обслужване.

- **Начини за придвижване по направление на основни туристически обекти и забележителности**

Тематичният фокус е поставен върху осигуряването на информация относно транспортния достъп в съответната територия с акцент върху възможностите за придвижване посредством обществен транспорт, придвижване с велосипед (веломаршрути и вело-алеи), придвижване пеша по направление на някои обекти/забележителности.

▪ **Предприемачески инициативи**

Акцент: Развитие на необходимите ключови бизнес умения сред различни групи заинтересовани страни в туризма и създаването на възможности за самостоятелна заетост (предимно за млади хора).

Недостатъчно развитите предприемачески умения са един от факторите, оказващ задържащ ефект върху развитието на туризма и оползотворяването на туристическия потенциал на територията.

Нуждата от укрепване на предприемачеството в туристическия сектор и от развитие на предприемачески умения сред младите хора следва да се обвърже с конкретни инициативи за стимулиране на предприемачеството.

Тематичната насоченост на проучването позволява да посочим студентите и безработните лица над 18 годишна възраст, както и представители на бизнеса и различни организации в областта на трансграничните инициативи в туризма като ключови целеви групи в разглежданото направление.

<http://www.ipacbc-bgrs.eu/>

Този план за действие е направен с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, ССІ No 2014ТС16І5СВ007. Съдържанието на плана е отговорност единствено на НЧ „Братство 1869” гр. Кюстендил и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.



Текущото състояние на предприемачеството, изразяващо се преди всичко в незадоволителните му параметри, позволява да посочим нуждата от предоставяне на активни образователни инициативи с фокус върху младите хора в областта на предприемачеството като ключови в процеса на стимулиране на самостоятелната заетост сред младите хора в туристическия сектор.

<http://www.ipacbc-bgrs.eu/>

Този план за действие е направен с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, ССИ No 2014ТС16I5СВ007. Съдържанието на плана е отговорност единствено на НЧ „Братство 1869” гр. Кюстендил и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.



V. СИНТЕЗ НА ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ

1. Основни предизвикателства и идентифицирани решения

През настоящата година страните-членки на ЕС, както и страните-кандидати за членство в Съюза преживяват последиците от най-тежката икономическа криза – броят на безработните достига рекордни нива, а малките и средните предприятия (МСП) в повечето страни все още не успяват да възвърнат позициите си отпреди кризата, спадът в БВП общо и на глава от населението е с двуцифрен темп. В тази връзка, секторът на туризма се идентифицира като един от важните двигатели за съхранение на достатъчен брой работни места, алтернативна заетост и смекчаване на последствията от структурните промени в заетостта. В допълнение, обучението в предприемачество е инструмент за икономически растеж и създаване на заетост – благодарение на него се създават нови предприятия и работни места, разработват се нови пазари и се развиват нови умения и способности.

В настоящия План за действие се идентифицират конкретни стъпки за съвместни действия за стимулиране на предприемаческия потенциал в целевия ТГС регион, справяне с предизвикателствата в туристическия сектор и оползотворяване на потенциала на предприемаческата култура за устойчивото развитие на сектор Туризмъ. Целта е да се подпомогне създаването на нови предприятия и да се осигури по-стимулираща среда за растеж и развитие на вече създадените предприятия.

Планът предлага изпълнението на мерки в идентифицираните 3 области:

- *Човешки ресурси* - образование и обучение по предприемачество за подпомагане на растежа и за разкриването на нови предприятия;
- *Маркетинг и реклама* - подкрепа за развитие на отделните етапи от жизнения цикъл на предприятията, предоставящи туристически услуги и продукти;
- *Предприемачески инициативи* - активизиране на предприемаческата култура за създаване и развитие на предприемачи в туризма.

<http://www.ipacbc-bgrs.eu/>

Този план за действие е направен с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, CCI No 2014TC16I5CB007. Съдържанието на плана е отговорност единствено на НЧ „Братство 1869” гр. Кюстендил и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.



2. Област на действие 1 - Човешки ресурси

Мярка 1.1. Разработване на специализирани обучителни модули за повишаване квалификацията на заетите в туризма

Под-мерки

- Езикови обучения;
- Комуникация и предоставяне на туристически услуги (създаване на поведенчески навици);
- Специализирани обучения за работа в хотел, ресторант, атракцион, туристически гид (напр. административни дейности, нормативни задължения, безопасност и здраве при провеждане на групови мероприятия, работа с деца и др.).

Мярка 1.2. Подготовка и обучение за млади предприемачи за създаване на собствен и/или семеен бизнес

Под-мерки

- Управление на микро предприятие (правни, финансово-счетоводни и административни процедури);
- Бизнес планиране на микро предприятие - клиенти, пазари, реклама (вкл. онлайн) и др.;
- Включване във вериги на доставки в туристическия сектор - сътрудничество с други фирми, участващи в сформирането на туристически продукти и услуги.

<http://www.ipacbc-bgrs.eu/>

Този план за действие е направен с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, CCI No 2014TC16I5CB007. Съдържанието на плана е отговорност единствено на НЧ „Братство 1869” гр. Кюстендил и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.



3. Област на действие 2 - Маркетинг и реклама

Мярка 2.1. Създаване на регионален туристически бранд

Под-мерки

- Селектиране на ключови местни конкурентни предимства за идентифициране на уникалност на ТГС региона като туристическа дестинация;
- Разработване на туристически маршрути, включващи основни и допълващи туристически услуги на базата на местните ресурси;
- Разработване на лого и слоган на ТГС региона за популяризирането му като туристическа дестинация.

Мярка 2.2. Рекламирање на ТГС региона като туристическа дестинация

Под-мерки

- Разработване на средносрочна маркетингова стратегия за промотиране на ТГС региона като туристическа дестинация;
- Онлайн реклама;
- Участие в туристически борси и изложения;
- Организиране на фестивали, които да популяризират логото и слогана на ТГС региона чрез активно включване в туристическа мрежа/клъстер.

<http://www.ipacbc-bgrs.eu/>

Този план за действие е направен с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, ССИ No 2014ТС1615СВ007. Съдържанието на плана е отговорност единствено на НЧ „Братство 1869” гр. Кюстендил и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.



4. Област на действие 3 - Предприемачески инициативи

Мярка 3.1. Повишаване на предприемаческата култура за растеж и развитие на предприятията в туризма

Под-мерки

- Консултиране на младите предприемачи за източниците на финансиране;
- Насърчаване създаването на мрежи от доставки на туристическите продукти и услуги на базата на съвместна и взаимна реклама на обекти, предлагащи сходни и допълващи услуги;
- Организиране на учебни пътувания до други трансгранични региони в Европа за извличане на добри практики с потенциал за прилагане в ТГС региона България - Сърбия.

Мярка 3.2. Създаване на мрежа/кълъстер от млади предприемачи

Под-мерки

- Създаване на неформални групи в социалните мрежи - Facebook, Linked-in, Instagram и др.;
- Формално създаване на мрежа/кълъстер под формата на НПО или фондация с участието на местните власти;
- Включване/основаване в Европейска икономическа група и/или Европейска група за териториално сътрудничество.

<http://www.ipacbc-bgrs.eu/>

Този план за действие е направен с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, CCI No 2014TC16I5CB007. Съдържанието на плана е отговорност единствено на НЧ „Братство 1869” гр. Кюстендил и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.



VI. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ПОДКРЕПА НА ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО В ТУРИЗМА

Мярка/ Под- мярка №	Наименование	Отговорни органи	Източници на финансиране	Срок	Индикатори	Базова стойност	Целева стойност
ОБЛАСТ НА ДЕЙСТВИЕ 1 – Човешки ресурси							
1.1.	Разработване на специализирани обучителни модули за повишаване квалификацията на заетите в туризма Под-мерки <ul style="list-style-type: none">- Езикови обучения;- Комуникация и предоставяне на туристически услуги (създаване на поведенчески навици);- Специализирани обучения за работа в хотел, ресторант,	Компетентните държавни власти в България и Сърбия (министерства, държавни агенции, институти и др.) Органи на местното самоуправление и местната	Програми за трансгранично сътрудничество Interreg - ИПП, ЕС фондове, Центрове за професионално обучение, Висши учебни заведения, Професионални гимназии, донорски организации, местни власти	2020-2027	Брой проведени езикови обучения Брой проведени специализирани обучения Брой обучени хора	0 0 0	3 3 100

<http://www.ipacbc-bgrs.eu/>

Този план за действие е направен с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, ССИ No 2014ТС16I5CB007. Съдържанието на плана е отговорност единствено на НЧ „Братство 1869” гр. Кюстендил и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.



Мярка/ Под- мярка №	Наименование	Отговорни органи	Източници на финансиране	Срок	Индикатори	Базова стойност	Целева стойност
	атракцион, туристически гид (напр. административни дейности, нормативни задължения, безопасност и здраве при провеждане на групови мероприятия, работа с деца и др.)	власт Неправител ствен сектор Туристическ и сектор					
1.2.	Подготовка и обучение за млади предприемачи за създаване на собствен и/или семеен бизнес Под-мерки - Управление на микро предприятие (правни, финансово-	Компетентн ите държавни власти в България и Сърбия (министерст ва, държавни	Програми за трансгранично сътрудничество Interreg - ИПП, ЕС фондове, Центрове за професионално обучение, Висши учебни	2020- 2027	Брой проведени обучения Брой младежи преминали обучение за създаване на собствен и/или семеен бизнес	0 0	3 135

<http://www.ipacbc-bgrs.eu/>

Този план за действие е направен с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, ССИ No 2014TC16I5CB007. Съдържанието на плана е отговорност единствено на НЧ „Братство 1869” гр. Кюстендил и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.



Мярка/ Под- мярка №	Наименование	Отговорни органи	Източници на финансиране	Срок	Индикатори	Базова стойност	Целева стойност
	счетоводни и административни процедури); - Бизнес планиране на микро предприятие – клиенти, пазари, реклама (вкл. онлайн) и др.; - Включване във вериги на доставки в туристическия сектор – сътрудничество с други фирми, участващи в формирането на туристически продукти и услуги.	агенции, институти и др.) Органи на местното самоуправление и местната власт Неправителствен сектор Туристически сектор	заведения, Професионални гимназии, донорски организации, местни власти				

<http://www.ipacbc-bgrs.eu/>

Този план за действие е направен с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, ССИ No 2014ТС16I5CB007. Съдържанието на плана е отговорност единствено на НЧ „Братство 1869” гр. Кюстендил и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.



Мярка/ Под- мярка №	Наименование	Отговорни органи	Източници на финансиране	Срок	Индикатори	Базова стойност	Целева стойност
ОБЛАСТ НА ДЕЙСТВИЕ 2 – Маркетинг и реклама							
2.1.	Създаване на регионален туристически бранд Под-мерки - Селектиране на ключови местни конкурентни предимства за идентифициране на уникалност на ТГС региона като туристическа дестинация; - Разработване на туристически маршрути, включващи основни и допълващи туристически услуги на базата на местните	Органи на местното самоуправление и местната власт Неправителствен сектор Туристически и сектор	Програми за трансгранично сътрудничество Interreg - ИПП, ЕС фондове, донорски организации, местни власти	2020-2027	Брой ТГС региони със създаден туристически бранд Брой разработени туристически маршрути Разработено лого и слоган на ТГС региона	0 0 0	1 5 1

<http://www.ipacbc-bgrs.eu/>

Този план за действие е направен с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, ССИ No 2014ТС16I5CB007. Съдържанието на плана е отговорност единствено на НЧ „Братство 1869” гр. Кюстендил и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.



Мярка/ Под- мярка №	Наименование	Отговорни органи	Източници на финансиране	Срок	Индикатори	Базова стойност	Целева стойност
	ресурси; - Разработване на лого и слоган на ТГС региона за популяризирането му като туристическа дестинация.						
2.2.	Рекламирање на ТГС региона като туристическа дестинация Под-мерки - Разработване на средносрочна маркетингова стратегия за промотиране на ТГС региона като туристическа дестинация;	Органи на местното самоуправл ение и местната власт Неправител ствен сектор Туристическ и сектор	Програми за трансгранично сътрудничество Interreg - ИПП, ЕС фондове, донорски организации, местни власти	2020- 2027	Разработена маркетингова стратегия, промотираща ТГС региона Брой участия в туристически изложения и борси Брой организирани	0 0 0	1 7 14

<http://www.ipacbc-bgrs.eu/>

Този план за действие е направен с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, ССИ No 2014ТС16I5CB007. Съдържанието на плана е отговорност единствено на НЧ „Братство 1869” гр. Кюстендил и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.



Мярка/ Под- мярка №	Наименование	Отговорни органи	Източници на финансиране	Срок	Индикатори	Базова стойност	Целева стойност
	<ul style="list-style-type: none">- Онлайн реклама;- Участие в туристически борси и изложения;- Организиране на фестивали, които да популяризират логото и слогана на ТГС региона чрез активно включване в туристическа мрежа/клъстер.				фестивали за популяризиране логото и слогана на ТГС региона		

<http://www.ipacbc-bgrs.eu/>

Този план за действие е направен с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, ССИ No 2014ТС16I5CB007. Съдържанието на плана е отговорност единствено на НЧ „Братство 1869” гр. Кюстендил и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.



Мярка/ Под- мярка №	Наименование	Отговорни органи	Източници на финансиране	Срок	Индикатори	Базова стойност	Целева стойност
ОБЛАСТ НА ДЕЙСТВИЕ 3 – Предприемачески инициативи							
3.1.	Повишаване на предприемаческата култура за растеж и развитие на предприятията в туризма Под-мерки - Консултиране на младите предприемачи за източниците на финансиране; - Насърчаване на създаването на мрежи от доставки на туристическите продукти и услуги на базата на съвместна и взаимна реклама на обекти, предлагащи сходни и допълващи	Органи на местното самоуправление и местната власт Неправителствен сектор Туристически и сектор	Програми за трансгранично сътрудничество Interreg - ИПП, ЕС фондове, донорски организации, местни власти	2020-2027	Брой проведени консултации на млади предприемачи Брой ТГС региони със създадени мрежи от доставки на туристическите продукти и услуги Брой организирани учебни пътувания до други трансгранични	0 0 0	120 1 5

<http://www.ipacbc-bgrs.eu/>

Този план за действие е направен с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, ССИ No 2014TC16I5CB007. Съдържанието на плана е отговорност единствено на НЧ „Братство 1869” гр. Кюстендил и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.



Мярка/ Под- мярка №	Наименование	Отговорни органи	Източници на финансиране	Срок	Индикатори	Базова стойност	Целева стойност
	услуги; - Организиране на учебни пътувания до други трансгранични региони в Европа за извличане на добри практики с потенциал за прилагане в ТГС региона България – Сърбия.				региони в Европа		
3.2.	Създаване на мрежа / клъстер от млади предприемачи Под-мерки - Създаване на неформални групи в социалните мрежи - Facebook, Linked-in, Instagram и др.;	Органи на местното самоуправление и местната власт Неправителствен сектор Туристически и сектор	Програми за трансгранично сътрудничество Interreg - ИПП, ЕС фондове, донорски организации, местни власти	2020-2027	Брой създадени неформални групи в социалните медии Брой формално създадени мрежи/клъстери	0 0	3 2

<http://www.ipacbc-bgrs.eu/>

Този план за действие е направен с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, ССИ No 2014ТС16I5CB007. Съдържанието на плана е отговорност единствено на НЧ „Братство 1869” гр. Кюстендил и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.



Мярка/ Под- мярка №	Наименование	Отговорни органи	Източници на финансиране	Срок	Индикатори	Базова стойност	Целева стойност
	<ul style="list-style-type: none">- Формално създаване на мрежа/кълъстер под формата на НПО или фондация с участието на местните власти;- Включване/основаване в Европейска икономическа група и/или Европейска група за териториално сътрудничество.						

<http://www.ipacbc-bgrs.eu/>

Този план за действие е направен с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Сърбия 2014-2020, CCI No 2014TC16I5CB007. Съдържанието на плана е отговорност единствено на НЧ „Братство 1869” гр. Кюстендил и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.